

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 225 - לפרשת בשלח תשפ"ו

הלא זה הדבר אשר דברנו אליך
במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה
את מצרים (יד, יב)

מה ומתי אמרו לו?

פסיקתא זוטרתא: ומה אמרו לו במצרים?
'ירא ה' עליכם וישפט'.

אבן עזרא: לא מבואר היכן ומתי אמרו.

נכלל במילים 'ולא שמעו אל משה'. אם
דבריהם לא היו נאמרים במצרים, הם לא
היו אומרים כעת שקר על דבר שלא היה.
רמב"ן: בנ"י אמרו לו: 'אשר דברנו אליך
במצרים', תלונותיהם היו עוד על אדמת
מצרים, לפני צאתם כשהסב אותם הקב"ה.
אלשיך: יתכן שלא אמרו דברים אלו

במדויק ובמפורש, אולם אמרו מעין זאת.
עפ"י החשבון שלהם נותרו להם עוד 190
שנה להשלמת 400 שנות השעבוד,
והעדיפו להמתין עד להשלמתם, ולא לצאת
כעת ממצרים. זו היתה כוונתם באמרם
'אשר דברנו אליך... ממתנו במדבר', הצער
היה כה גדול שהיה דומה למוות.

מעוניינים לקבל רעיון יומי לפרשת השבוע? שלחו
את המילה 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il

או לחצו כאן

ותצאו כל הנשים אחריה בתפים
ובמחלות (טו, כ)

מה עשו הנשים כשבנ"י שרו שירה?

אבן עזרא: הן ניגנו אותה במקביל.

אברבנאל: כששמעה מרים את שירת
משה וישראל, אמרה גם היא שירה לנשים,
דוגמת מה שאמרו ישראל 'שירו לה' כי
גאה גאה סוס ורכבו רמה בנים'.

ויגד למלך מצרים כי ברח העם (יד, ה)

איך נודע לו? מי אמר?

פסיקתא זוטרתא: "מי הגיד לו? אוקטורין
שלו, ויש אומרים: עמלק הגיד לו".

רשב"ם: לאחר שראו המצרים את בני
ישראל ששבו אחור, הבינו זאת.

בכור שור: מספרי לשון הרע, שאמרו
למצרים: ודאי התכוונו לברוח.

אברבנאל: נפשם של מקצת מהערב רב
שעלו אתם קצה במדבר באותם מעט
המסעות. הם שבו למצרים ואמרו לפרעה
'כי ברח העם', שלא זבחו לאלהיהם כפי
שאמרו, אלא שמתחילה היתה מחשבתם
לברוח, ולכן אמרו 'כי ברח העם', בלשון
עבר, ולא 'כי בורח' בהווה.

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי
תורה לפרשת בשלח? לחצו כאן

איש אל יותר ממנו עד בקר (טז, יט)

מדוע ציווה משה שלא יתירו?

פסיקתא זוטרתא: כדי לתת נס בתוך נס.

אבן עזרא: שלא יתירו ממנו לאכלו למחר
אלא יבטחו בהקב"ה שיוריד להם גם מחר.

אור החיים: הקב"ה לא ציווה, אלא משה
ציווה מהבנתו. הוא ידע שה' ימטיר בכל יום
מן ולכן אסר עליהם להותיר מן למחר.

מלבי"ם: משה ציווה אותם שלא יתירו

ממנו עד בקר וביקש ללמדם לדורות,
שיבטח אדם בה' שיתן לו מזונו מידי יום,

וכל מי שיש לו מה לאכול היום ואומר 'מה
נאכל מחר' הרי זה מקטני אמנה. מי

שיותיר וידאג למזונו ליום מחר, הרי הוא
מקטני אמנה.

**וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מֵיַם סוּף...
שְׁלֹשֶׁת יָמִים... וְלֹא מָצְאוּ מַיִם (טו, כב)**

מדוע לא מצאו מים?

כלי יקר: נענשו ב'מידה כנגד מידה', הואיל ועסקו בביזת הים יותר מהראוי.
מלבי"ם: הם ידעו שיוצאים להליכה של 3 ימים למקום שאין בו מים, ולקחו עמם בנודות מים ל-3 ימים. הם חשבו שלאחר שנעשה להם נס שים סוף, שמימיו מלוחים הוציא להם מים מתוקים, כל שכן שבמדבר יעשה להם נס שיימצאו להם מים.

לקבלת העלון שלחו את המילה 'מעוביין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

**... וַיָּצֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמֶלֶק מֶחָר אָנֹכִי
נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה... (יז, ט)**

מה מיקומה של המילה 'מָחָר'?

מכילתא דרשב"י: "5 דברים יש, שאין להם בתורה הכרע: שאת, ארור, מחר, משוקדים וקם... **'מָחָר** אָנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה' או **'וַיָּצֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמֶלֶק מֶחָר**... אלו חמשה דברים יש בתורה שאין להם הכרע".
רש"י: המילה 'מָחָר' נסמכת לחלק האחרון של הפסוק. במילה 'מָחָר' הדגיש משה שמחר בעת המלחמה 'אָנֹכִי נֹצֵב'.
אבן עזרא: עם שניהם, גם עם **'וַיָּצֵא הַלֶּחֶם'** שיהיה מחר, וגם עם **'אָנֹכִי נֹצֵב'**.

וַיִּקַּח יֶשָׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בְּחֹר (יז, ז)

מדוע ציינה התורה את המספר?

אברבנאל: במספר 'ישש מאות רכב' הדגישה התורה שפרעה ביזה את בני ישראל ורדף אחריהם עם מעט אנשים.
מלבי"ם: המצרים חשבו שבני ישראל בורחים ונבוכים ומתכוונים לשוב למצרים, ועל כן פרעה לא לקח עמו עם רב, אלא רק אסר את רכבו המיוחד לו, ולקח אתו את עמו, שומרי ראשו. התורה כתבה 'ישש מאות רכב', ללמדנו שהם לא היו רבים, משום שכל הסוסים מתו במכת דבר ונשארו רק סוסי 'הַיָּרָא אֶת דָּבָר ה'".

**וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ...
כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ הַשְּׁבִיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל...
וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עֲצְמוֹתַי מִזֶּה אֲתֶכֶם**

(יג, יח-יט)

רש"י: חכם לז יקח מכוונות - זה משה, שצפעה שכל ישראל עסקו צדיקה, עסק הוא צעלמות יוסף ולכן כינוהו בתואר חכם.

מדוע כינוהו בתואר 'חכם', ולא תואר מתאים יותר - חסיד או צדיק?

כשמציעים לסוחר לקנות סחורה, אם הוא חכם וממולח, אינו מתפעל מהחיצוניות ומהיופי המסנוור, אלא מתעמק במחשבתו היטב וצופה לעתיד, אם יוכל למכור את הסחורה במחיר הגבוה ביותר, ולאחר כל החשבונות מחליט האם לקנות את הסחורה. גם משה רבינו היה "סוחר" גדול בענייני מצוות. חז"ל מלמדים שלא הסתנוור מביזת מצרים, אלא היה חכם וידע שהסחורה הטובה והכדאית היא רק התורה ומצוותיה, כיון שהאדם מקבל עליה שכר רב מאד, ולכן נאמר עליו: "חכם לב יקח מצוות".

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

**כולם שו"תפים
בשולחן השבת!**

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מציג
**פריצת דרך
בלימוד
פרשיות
התורה**

ספרי 'תורתך שאלתי'
על בראשית שמות

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
052-9453811

או לחצו כאן
או באתר
'תורתך שאלתי'

עוד סדרה מנצחיה מבית
**אחתי
שאלתי**

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם